ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1977

Vyhlásené: 31.01.1977 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

6

VYHLÁŠKA
Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky

z 18. januára 1977

o ochrane akosti povrchových a podzemných vôd

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky ustanovuje po dohode s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy podľa § 25 ods. 4 a po dohode s Ministerstvom vnútra Českej socialistickej republiky a Ministerstvom zdravotníctva Českej socialistickej republiky podľa § 26 ods. 3 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon):

§ 1
Látky ohrozujúce akosť alebo zdravotná nezávadnosť vôd

(1) Povrchové a podzemné vody treba chrániť pred znehodnocovaním nielen odpadovými vodami, ale aj inými látkami, ktoré môžu ohroziť ich akosť alebo zdravotnú nezávadnosť (ďalej len „škodlivé látky“). Pokiaľ nie sú súčasťou odpadových vôd v rozsahu povoleného nakladania s vodami, škodlivými látkami sú:

a) ropné látky - uhľovodíky a ich zmesi,1)

b) jedy a iné látky škodlivé zdraviu,2)

c) žieraviny, rádioaktívne žiariče a rádioaktívne odpady,3)

d) silážne šťavy,

e) priemyselné a statkové hnojivá a ich tekuté zložky, aeróbne stabilizované komposty,

f) prípravky na ochranu rastlín a na hubenie škodcov a rastlín,

g) tuhé a tekuté odpady priemyslu výživy, tuhé odpady spotrebného priemyslu a v strojárskom priemysle odpady
- z povrchových úprav kovov (chemikálie na prípravu funkčných kúpeľov, všetky kontaminované kúpele a tuhé odpady z ich čistenia a regenerácie),
- z tepelného zošľachťovania kovov (kaliarenské soli a odpady po ich použití),
- z nekonvenčných technológií obrábania a tvárnenia (elektronické a chemické obrábanie),
- zo spracovania kovov obsahujúcich zvyšky olejov,

k) koncentrované chromočiniace kúpele,

i) kaly alebo tuhé znečistené látky a odpady všetkého druhu, ktoré vznikli

- pri zbere a zvoze odpadov z domácností, nemocníc, a pod.,

- pri čistení skladovacích nádrží, prepravných prostriedkov, manipulačných plôch a vozoviek znečistených ropnými látkami,

- pri odstraňovaní trosky, popolovín a pod.,

- pri ťažbe a úprave nerastných surovín,

i) iné rozpustné voľne skladované látky, najmä posýpacie soli.

(2) S použitými obalmi škodlivých látok sa zaobchádza ako so škodlivými látkami.

Podmienky, za ktorých možno zaobchádzať so škodlivými látkami

§ 2

(1) Za užívateľa škodlivých látok sa považuje každý, kto s nimi zaobchádza, t. j. kto ich ťaží, skladuje, spracúva, dopravuje alebo inak s nimi nakladá.

(2) Užívateľ škodlivých látok je povinný spravovať sa ustanovením § 25 vodného zákona, ako aj plniť povinnosti ustanovené touto vyhláškou.

§ 3

(1) Užívateľ škodlivých látok je povinný robiť opatrenia na ochranu akosti alebo zdravotnej nezávadnosti povrchových alebo podzemných vôd (ďalej len „akosť vôd“); takými opatreniami primerane druhu škodlivej látky sú:

a) umiestnenie zariadení, v ktorých sa škodlivé látky používajú, zachytávajú, skladujú, spracúvajú alebo dopravujú, tak, aby sa zabránilo nežiadúcemu úniku škodlivých látok do pôdy alebo ich nežiadúcemu zmiešaniu s odpadovými alebo zrážkovými vodami,

b) zabezpečovanie ochrany akosti vôd pri príprave a realizácii investícií,

c) používanie takých zariadení, prípadne spôsobov pri zaobchádzaní so škodlivými látkami, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany akosti vôd,

d) pravidelné kontroly skladov a skládok, ako aj skúšanie tesnosti potrubia alebo nádrží určených na skladovanie a prostriedkov na dopravu škodlivých látok, včítane včasných opráv; sklady sa musia zabezpečiť nepriepustnou úpravou proti úniku škodlivých látok do podzemných vôd,1)

e) vybudovanie zodpovedajúceho kontrolného systému na zisťovanie úniku škodlivých látok,

f) oboznámenie sa s podmienkami určenými osobitnými predpismi na zaobchádzanie so škodlivými látkami z hľadiska ochrany akostí vôd, prípadne aj s bezpečnostnými predpismi,4) ako aj s povinnosťami pri zneškodňovaní havarijného zhoršenia a pri odstraňovaní jeho škodlivých následkov.

(2) V prípadoch, keď užívateľ škodlivých látok zaobchádza s týmito látkami vo väčšom rozsahu alebo keď zaobchádzanie s nimi je spojené so zvýšeným nebezpečenstvom, má užívateľ škodlivých látok povinnosť urobiť okrem opatrení uvedených v odseku 1 ešte tieto ďalšie opatrenia:

a) vypracovať plán opatrení pre prípady havarijného zhoršenia akosti vôd (ďalej len „plán havarijného opatrenia“) a predložiť ho na schválenie príslušnému vodohospodárskemu orgánu;5) ak sa plán havarijných opatrení dotýka vodného toku, prerokuje ho užívateľ škodlivých látok pred predložením so správcom vodného toku, ktorému tiež odovzdá jedno vyhotovenie plánu havarijných opatrení,

b) pripraviť špeciálne prístroje a prostriedky na zneškodňovanie havarijného zhoršenia, ako aj na odstránenie jeho škodlivých následkov a na tento cieľ odborne vyškoliť príslušných pracovníkov,

c) viesť záznamy o vykonaných opatreniach.

(3) Vodohospodársky orgán môže opatrenia podľa odseku 1 a 2 uložil aj rozhodnutím.6)

§ 4

Užívateľ škodlivých látok je povinný pri vykonávaní opatrení podľa § 3 dbať na pokyny vodohospodárskeho orgánu, prípadne orgánu hygienickej služby a oznamovať im vykonanie týchto opatrení.

§ 5

Vodohospodársky orgán môže pri použití škodlivých látok okrem ropných látok povoliť výnimku zo všeobecnej povinnosti uvedenej v § 25 ods. 1 vodného zákona, a to v nevyhnutne potrebnej miere, na obmedzený čas a za predpokladu, že sa použijú:

a) na úpravu a udržiavanie vodného toku,

b) na kŕmenie rýb a na hnojenie vôd na zvýšenie úživnosti,

c) zo zdravotných dôvodov, napríklad pri použití dezinfekčných prostriedkov v povrchových vodách v oblasti rekreácie,

d) na úpravu vôd na určité spôsoby používania, napríklad zrážanie anorganických živín priamo vo vodnom toku,

e) na odstránenie nežiadúcej flóry alebo fauny vo vodnom toku,

f) ako indikátorové látky pri meraní.

Havarijné zhoršenie akosti vôd

§ 6

Havarijným zhoršením akosti vôd (ďalej len „havária“) je mimoriadne závažné zhoršenie, prípadne mimoriadne závažné ohrozenie akosti vôd. Mimoriadne závažné zhoršenie akosti vôd je spravidla náhle, nepredvídané a prejavuje sa najmä závadným zafarbením, zápachom, vytvorením usadenín, tukovým povlakom alebo penou, prípadne mimoriadnym hynutím rýb. Za mimoriadne závažné ohrozenie akosti vôd sa považuje ohrozenie vzniknuté neovládateľným vniknutím škodlivých látok, prípadne odpadových vôd v akosti alebo množstve, ktoré môže spôsobiť haváriu, do prostredia súvisiaceho s povrchovou alebo podzemnou vodou. Ďalej sa za mimoriadne závažné ohrozenie akosti vôd považujú prípady technických porúch a chyb, ktoré takému vniknutiu predchádzajú, a prípady úniku ropných látok zo zariadení na ich zachytávanie, skladovanie, dopravu a odkladanie.

§ 7

Za haváriu sa vždy považujú prípady zhoršenia alebo ohrozenia akosti vôd ropnými látkami, prípadne rádioaktívnymi žiaričmi a rádioaktívnymi odpadmi, ako aj prípady, keď dôjde k zhoršeniu alebo ohrozeniu akosti vôd v chránených vodohospodárskych oblastiach, v ochranných pásmach alebo na vodárenských tokoch a v ich povodiach. O haváriu nejde v tých prípadoch, keď vzhľadom na rozsah a miesto úniku je vylúčené nebezpečenstvo vniknutia škodlivých látok do povrchových alebo podzemných vôd.

Hlásenie havárie

§ 8

(1) Haváriu hlási pôvodca havárie alebo ten, kto ju zistí, najvhodnejším a najrýchlejším spôsobom podľa miestnych pomerov, napríklad osobne, telefonicky, telegraficky alebo písomne7)

(2) Pôvodca havárie alebo ten, kto ju zistil, hlási haváriu okresnému národnému výboru a v Prahe Národnému výboru hlavného mesta Prahy, v územnom obvode ktorého sa havária alebo jej

znaky zistili, a pri ohrození akosti vôd v súvislosti s porušením kanalizačného poriadku aj správcovi verejnej kanalizácie; občan môže hlásiť haváriu najbližšiemu útvaru Verejnej bezpečnosti. Tieto útvary bezodkladne odovzdávajú prijaté hlásenie príslušnému okresnému národnému výboru alebo v Prahe Národnému výboru hlavného mesta Prahy; pritom postupujú podľa príslušných predpisov.8)

§ 9

(1) Hlásenie o havárii na hraničnom toku odovzdá okresný národný výbor krajskému národnému výboru.

(2) O havárii presahujúcej jeho územný obvod alebo jeho možnosti a o havárii, ktorej škodlivé následky sa môžu prejaviť mimo územia Českej socialistickej republiky, je okresný národný výbor povinný podať správu príslušnému krajskému národnému výboru: pri havárii mimoriadneho rozsahu na hraničnom toku podá správu krajský národný výbor Ministerstvu lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky.

(3) Ustanovením odseku 2 nie je dotknutá povinnosť krajských národných výborov robiť v prípadoch, keď havária presahuje územný obvod okresného národného výboru alebo jeho možnosti, opatrenia, ktoré by inak prislúchali okresnému národnému výboru.

§ 10

(1) Okresný národný výbor a v Prahe Národný výbor hlavného mesta Prahy, prípadne pri havárii na hraničnom toku krajský národný výbor (ďalej len „príslušný národný výbor“), hlási haváriu orgánom a organizáciám, ktoré môžu prispieť k zneškodňovaniu havárie a k odstráneniu jej škodlivých následkov, a ak ide o haváriu na vodnom toku alebo o haváriu, ktorou môže byť vodný tok dotknutý, aj správcovi vodného toku; pri hlásení oznámi, či bude vyžadovať spoluprácu a či je pôvodca havárie známy.

(2) Súčasne príslušný národný výbor upovedomí o havárii organizácie, ktoré budú dotknuté v práve nakladať s vodami, a pri havárii v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov Český Inšpektorát kúpeľov a žriedel. Podľa potreby zabezpečí, aby národné výbory, v územnom obvode ktorých sa môžu škodlivé následky prejaviť, zverejnili vznik havárie.

§ 11
Havárie mimoriadneho rozsahu

Pokiaľ táto vyhláška neustanovuje inak, postupuje sa pri hlásení a zneškodňovaní havárie mimoriadneho rozsahu,9) ako aj pri odstraňovaní ich škodlivých následkov obdobne ako pri havárii s tým, že pri zabraňovaní škodlivým následkom platí ustanovenie § 42 ods. 2 vodného zákona.

Zneškodňovanie havárie a odstraňovanie jej škodlivých následkov

§ 12

(1) Užívateľ škodlivých látok, ako aj ten, kto nakladá s vodami, ak u neho došlo k havárii (ďalej len „pôvodca havárie“), je povinný robiť jednak bezprostredné opatrenia na zneškodňovanie havárie, jednak opatrenia na odstránenie jej škodlivých následkov.

(2) Bezprostredným opatrením na zneškodňovanie havárie je najmä:

a) bezodkladné hlásenie havárie,

b) čo najrýchlejšie odstránenie príčin havárie,

c) zabránenie škodlivým následkom havárie alebo aspoň také ich zmiernenie, aby boli čo najmenšie.

(3) Opatrením na odstránenie škodlivých následkov havárie je najmä:

a) likvidácia uniknutých škodlivých látok,

b) sledovanie akosti ohrozenej podzemnej vody, ak je nebezpečenstvo prieniku závadných látok do zeme,

c) uvedenie zasiahnutého miesta pokiaľ možno do pôvodného stavu.

§ 13

(1) Pri vykonávaní opatrení podľa § 12 ods. 2 a 3 spravuje sa pôvodca havárie plánom havarijných opatrení, prípadne pokynmi vodohospodárskeho orgánu; tomuto vodohospodárskemu orgánu je povinný odovzdať zápisnicu o havárii a o vykonaných opatreniach.

(2) Pôvodca havárie je povinný pri vykonávaní týchto opatrení spolupracovať s orgánmi a organizáciami v rozsahu ustanovenom v § 15 až 22.

Spolupráca orgánov a organizácií

§ 14

(1) Pri zneškodňovaní havárie a pri odstraňovaní jej škodlivých následkov je vodohospodársky orgán oprávnený vyžadovať spoluprácu orgánov a organizácií.

(2) V rámci spolupráce orgánov a organizácií môže vodohospodársky orgán ustanoviť z ich zástupcov pracovnú skupinu.

(3) Orgány a organizácie, ktorým príslušný národný výbor podľa § 10 haváriu hlásil a ktorých spoluprácu si vyžiadal, sú povinné spolupracovať pri zneškodňovaní havárie a pri odstraňovaní jej škodlivých následkov, najmä sú povinné určiť na požiadanie vodohospodárskeho orgánu svojho zástupcu v pracovnej skupine.

(4) Rozsah spolupráce orgánov a organizácií sa spravuje pôsobnosťou alebo príslušnosťou orgánov a organizácií, prípadne je vymedzený v § 15 až 22.

§ 15

(1) Vodohospodársky orgán riadi spoluprácu orgánov a organizácií podľa svojho plánu havarijných opatrení spracovaného v spolupráci so Štátnou vodohospodárskou inšpekciou, s orgánmi hygienickej služby a s verejnými požiarnymi útvarmi, prípadne ďalšími orgánmi; v prípadoch, keď pôvodca havárie nie je známy, riadi aj vlastné zneškodňovanie havárie a odstraňovanie jej škodlivých následkov.

(2) Za členov pracovnej skupiny určí vodohospodarsky orgán spravidla zástupcu Štátnej vodohospodárskej inšpekcie, okresného hygienika, správcu vodného toku, na ktorom došlo k havárii, prípadne správcu vodohospodársky významného vodného toku, v povodí ktorého došlo k havárii, a pôvodcu havárie, pokiaľ je známy; podľa potreby môžu byť za členov určení aj zástupcovia Českého inšpektorátu kúpeľov a žriedel, Českého rybárskeho zväzu, prípadne organizácie štátneho rybárstva a Štátnej veterinárnej služby a rastlinolekárskej služby, ako aj inšpekcie požiarnej ochrany národného výboru a útvaru Verejnej bezpečnosti, v územnom obvode ktorého sa havária zistila, a orgánov, ktorých dozoru podliehajú podľa osobitných predpisov technické zariadenia, ktoré boli príčinou havárie.

§ 16

Pokiaľ vodohospodársky orgán vytvoril pracovnú skupinu, vypracuje alebo vykoná táto skupina v rámci spolupráce orgánov a organizácií

a) posúdenie havárie a jej plyvu na vodný tok, prípadne na podzemné vody,

b) zistenie situácie na mieste a overenie pôvodcu havárie,

c) preskúmanie bezprostredných opatrení na zneškodňovanie havárie,

d) návrh postupu a opatrení pri zneškodňovaní havárie a pri odstraňovaní jej škodlivých následkov,

e) kontrolu plnenia opatrení podľa plánu havarijných opatrení alebo uložených pôvodcovi havárie v súvislosti s haváriou, prípadne orgánom a organizáciám v rámci spolupráce,

f) konečnú správu o havárii.

§ 17

Štátna vodohospodárska inšpekcia

Štátna vodohospodárska inšpekcia pri spolupráci orgánov a organizácií

a) vykonáva odborné vodohospodárske prešetrenie príčin havárie a zisťuje pôvodcu havárie,

b) navrhuje spôsob odstraňovania škodlivých následkov havárie a preventívne opatrenia na zamedzenie vzniku obdobnej havárie,

c) kontroluje vykonané opatrenia.

§ 18

Okresný hygienik

Pri spolupráci orgánov a organizácií okresný hygienik vykonáva opatrenia na ochranu zdravia obyvateľstva;10) pritom sleduje aj zdravotnú nezávadnosť vody určenej na zabezpečenie núdzového zásobovania obyvateľstva podľa § 16 ods. 2 vodného zákona.

§ 19

Správca vodného toku

Správca vodného toku pri spolupráci orgánov a organizácií

a) zabezpečuje na vodnom toku a na jeho brehoch opatrenia na zachytenie a odstránenie škodlivých látok, ktoré spôsobili haváriu,

b) na odstránenie škodlivých následkov havárie navrhuje a uskutočňuje na vodohospodárskych dielach, ktoré spravuje, mimoriadne manipulácie, prípadne dáva pokyny na mimoriadne manipulácie s vodohospodárskymi dielami ich užívateľom,

c) odstraňuje uhynuté ryby v nevyhnutne potrebných prípadoch sám, inak za účasti organizácie, ktorá rybársky obhospodaruje haváriou dotknutý úsek vodného toku.

§ 20

Správca vodohospodársky významného vodného toku

Správca vodohospodársky významného vodného toku okrem spolupráce, ktorú poskytuje ako správca vodného toku, zabezpečuje prieskum čistoty vôd, odbery vzoriek vody a potrebné rozbory.

§ 21

Jednotky požiarnej ochrany

Jednotky požiarnej ochrany spolupracujú najmä tak, že v rámci svojich možností a technického vybavenia pomáhajú pri zachytávaní a likvidácii horľavých alebo výbušných látok.

§ 22
Ostatné orgány a organizácie

Ostatné orgány a organizácie okrem spolupráce, ktorá vyplýva alebo súvisí s ich činnosťou alebo poslaním, sú povinné na vyžiadanie vodohospodárskeho orgánu pri zneškodňovaní havárie a pri odstraňovaní jej škodlivých následkov najmä:

a) poskytnúť dopravné a mechanizačné prostriedky, pohonné hmoty, náradie a pod.,

b) umožňovať vstup na nehnuteľnosti, ktoré majú vo svojej správe alebo užívaní,

c) účastniť sa podľa svojich možností na odstraňovaní škodlivých následkov havárie.

§ 23

Príslušný národný výbor v rámci spolupráce orgánov a organizácií vyhľadáva a určuje miesta, kde sa majú uniknuté ropné látky a látky nimi kontaminované spáliť, pripadne inak zneškodniť alebo

uložiť, a dozerá na správcov skládok z hľadiska ochrany čistoty vôd. Skládky vyznačuje vo svojom pláne havarijných opatrení.

§ 24

(1) Spolupráca orgánov a organizácií pri zneškodňovaní havárie a pri odstraňovaní jej škodlivých následkov nezbavuje pôvodcu havárie povinnosti robiť bezprostredné opatrenia na zneškodňovanie havárie a opatrenia na odstránenie jej škodlivých následkov a uhrádzať náklady odôvodnene vynaložené, aby sa škode zabránilo, a ak vznikla, aby sa ďalej nezväčšovala a bola odstránená.

(2) Zodpovednosť pôvodcu havárie za škodu ani jeho trestná zodpovednosť nie je dotknutá.

Záverečné ustanovenia

§ 25

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva lesného a vodného hospodárstva Českej socialistickej republiky č. 35/1972 Zb. o ochrane vôd pred znečisťovaním ropnými látkami.11)

§ 26

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1977.

Minister:

Ing. Hruzík v. r.

1) ČSN 83 0915 Objekty na manipuláciu s ropnými látkami a ich skladovanie.

2) Vládne nariadenie č. 56/1967 Zb. o jedoch a iných látkach škodlivých zdraviu.

3) Vyhláška č. 59/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením.

4) Napr. ČSN 46 5890 Skúšanie a povoľovanie nových chemických prípravkov na ochranu rastlín, ČSN 46 5891 Skladovanie chemických prípravkov na ochranu rastlín, ČSN 83 0915 Objekty na manipuláciu s ropnými látkami a ich skladovanie.

5) § 2 a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 130/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve.

6) § 27 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon).

7) Hlásenie havarie podľa tohto ustanovenia nenahrádza oznámenie havárie podľa vyhlášky č. 110/1975 Zb. o evidencii a registrácii pracovných úrazov a o hlásení prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení.

8) Zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti.

9) § 26 ods. 2 vodného zákona.

10) Vyhláška č. 45/1966 Zb. o vytváraní a ochrane zdravých životných podmienok.

11) Smernice Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 74 916/737/64-V pre činnosť vodohospodárskych orgánov a orgánov hygienickej a protiepidemickej služby pri zabezpečovaní havarijných stavov a akosti povrchových vôd, publikované v Zbierke smerníc pre národné výbory v čiastke 4/1965 stratili platnosť dňom začiatku účinnosti vodného zákona, t. j. 1. aprílom 1975 (oddiel XV č. 19 oznámenia v čiastke 47 Zbierky zákonov z roku 1967).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.